

Krzyż Wolności i Solidarności

<https://ipn.gov.pl/kwi/uroczystosci/20097,Uroczystosc-wreczenia-Krzyzy-Wolnosci-i-Solidarnosci-Katowice-24-pazdziernika-2022>
2023-01-26, 23:20

Uroczystość wręczenia Krzyży Wolności i Solidarności – Katowice, 24 października 2022

24 października 2022 r. w Przystanku Historia – Centrum Edukacyjnym IPN im. Henryka Sławika w Katowicach odbyła się uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych osiemnastu działaczom opozycji wobec dyktatury komunistycznej z lat 1956–1989. W imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy odznaczenia wręczył zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr Mateusz Szpytma.

Zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma podkreślił, że Krzyże Wolności i Solidarności należą do najważniejszych odznaczeń w naszym kraju. Przypomniął, że uhonorowanie osób, które walczyły w czasach komunistycznych o wolną i niepodległą Polskę to inicjatywa prezesa IPN Janusza Kurtyki i Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego, którzy zginęli w wyniku katastrofy smoleńskiej.

„W większości są to osoby, które były zrzeszone w Solidarności, zwłaszcza w okresie stanu wojennego i okresie następującym po nim” – powiedział wiceprezes IPN. Wśród wyróżnionych Krzyżami są też osoby, które występowały przeciwko władzy komunistycznej w latach 1968, 1970, 1976.

„Bardzo często są to jedyne odznaczenia państwowe, które te osoby otrzymały lub otrzymają.

Bez tych osób, bez tego zaangażowania takich rzesz ludzi w opozycji, w podziemiu, nie byłoby wolnej Rzeczypospolitej, bo dzisiaj moglibyśmy być krajem takim jak np. Białoruś” – dodał dr M. Szpytma.

W imieniu odznaczonych głos zabrał Janusz Paczocha, członek Niezależnego Zrzeszenia Studentów Wydziału Górniczego Politechniki Śląskiej w Gliwicach.

Lista osób odznaczonych:

Edmund Emanuel Duda

Wiesław Jarnicki

Maciej Marian Jasiński

Roman Aleksy Komandera

Janusz Jacek Paczocha

Zbigniew Satława

Grzegorz Marian Szweda

Alina Maria Świeży-Sobel

Leon Tomiak

Krzysztof Franciszek Wikłacz

Janusz Wilganowicz

Pośmiertnie:

Zygmunt Czesław Bej

Tadeusz Kóska

Jerzy Andrzej Rajpert

Edward Rewiński

Zbigniew Marian Woźnica

Kazimierz Józef Zarzycki

Krzyż Wolności i Solidarności został ustanowiony przez Sejm 5 sierpnia 2010 roku. Po raz pierwszy przyznano go w czerwcu 2011 roku przy okazji obchodów 35. rocznicy protestów społecznych w Radomiu. Krzyż nadawany jest przez Prezydenta RP, na wniosek Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej, działaczom opozycji wobec dyktatury komunistycznej, za

działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności lub respektowanie praw człowieka w PRL. Źródłem uchwalenia Krzyża Wolności i Solidarności jest Krzyż Niepodległości z II RP.

Fot. M. Kobyłańska, K. Liszka/IPN

PLIKI DO POBRANIA

[Biogramy osób odznaczonych KWiS Katowice 24.10.2022 \(docx, 23.25 KB\) 25.10.2022 13:29](#)